

SZENTES és VIDÉKE

VEGYES TARTALMU LAP

Megjelen vasárnap és esztőtörtélen.
Előfizetési ár:
Negyedévre 2 korona 50 fillér. félévre 3 kor. Egész évre 40 kor.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Kossuth-utca, Pollák-ház.
hova a kéziratok címezendők.

Hirdetéseket és nyilv-téri közleményeket
a kiadóhivatal
méréselt arjegyzék szerint számít fel.

Ünnepelni, jubilálni nagyon szeret és nagyon jól tud a mi lobbanó természetű nemzetünk. Csak némi alkalom kell rá s a feledés mohával eltakart névre megint friss koszorút fonunk és az alkalmiság örömeiben újra föltámasztjuk a végkép eltemetettet.

A ki hétköznapokon eszünkbe se jut: ünnepi sorban tömegek élére kerül mint főkapott jelszó s a méltatlanul mellőzött név diadalával arany betűkben ragyog.

Ime az ország apraja-nagyja Vörösmarty Mihályt emlegeti mostan. Iskolában, színházban, úri körökben Vörösmarty emlékeztetése szavalnak, énekelnek és pénz gyűjtenek Vörösmarty Mihály szobrára.

És mindez első sorban, mindenek fölött azért történik, mert a magyar nemzetnek ismét jubilálni van alkalmja: száz esztendeje annak, hogy Vörösmarty Mihály (1800. december 1-én) született.

A Szózat, a Fóthi-dal, a Vén cigány, a Szép Ilonka költője, a magyar költői nyelv megalkotója és mestere, a nemzeti költészet izól-izre magyarr-lelkű fejedelme, a kinek fölséges lantján új életre kelt régi dicsőségük az éji homályból: az örökké való Vörösmarty Mihály 1855 óta kinn porhad a temetőben és a mai nemzedék már-már felejtetni kezdte a mostani izlés szerint csöppet sem divatos költőkirályt.

Sokszor sirni szerettem volna annak a szoniorú tapasztalásnak a révén, hogy Vörösmarty remek munkái a könyves polcokon porladoznak és a magyar nép, mely hálátlanul és hűtlenül elfordult a legszebben, legédeszebben zengő, lehatalmasabban zúgó költői nyelv csodás erjű mesterétől, — csiripelő incifencnek, kuplégyártó komédiások diadalszekerét tolja.

De bármily sötéten gomolyogtak is a felhők a magyar költészet berkei fölött, én valk bizalommal hittem, hogy lesz még egyszer ünnep a világon! Most szerte az országban élénuinak a csörgősapkák és az áhítat hangján zeng mindenütt Vörösmarty Mihály neve. Gyűlnek a fillérek, a koronák, a kis és nagy összegek a magyar költőkirály szobrára; ezer meg ezer ünnepi gyülekezetben éneklük a Szózatot, szavalják Vörösmarty verseit és dicsőítik Vörösmarty költészetét.

Azonban ez még mindig nem az az ünnep, a melyről Vörösmarty Mihály jóslelke álmodott.

Vissza kell térnünk a Vörösmarty szelleméhez. Azokat az eszméket kell ismét oltárainkra emelnünk, amelyekért Vörösmarty lelkesedett. A magyarság ősi földjeit kell újra fölszántanunk és bevetnünk a Vörösmarty eszméinek magvaival. Akkor valósul majd, amiről Vörösmarty apánk álmodott, hogy lesz még egyszer ünnep a világon! A szóvirágok közé, melyekkel az alkalmi ünneplők Vörösmarty nevét oly dúsan koszorúzzák, fűzzük piros fonálnak azt a jó kívánságot, hogy ünnep után is, állandóan maradjon köztünk, ihlessen meg, tegyen jó magyarokká, nemzeti munkánk buzgó hőseivé a Vörösmarty költészetéből kisugárzó ősmagyar lélek.

Erre van föltette sürgős szükségünk nekünk, a ránk virradó huszadik század magyarjainak, akiket összezagyalváltak, sarkainkból kiforgattak, idegen istenek bálványképére elferdítettek a meg nem emésztett nemzetközi határok.

Vörösmarty ünnepén buzgó imádság epedezzen százezrek ajkain azért, hogy megint a régi dicsőség szent zászlai lobogjanak küzdelmeink útján fejünk fölött.

Isten segits, népeknek Istene! Add, hogy az a tűz, mellyel most Vörösmarty nevét övezzük, ne muló szalmaláng

TÁRCA.

Pályaudvaron.

Zsibongó nép a csarnokokban,
Köztük mi is, szép kedvesem!
Könnyezve nézem édes arcod,
Feszülten hangodat lesem!

Néhány perc még, s nem látlak többé,
A vaspáripa elragad;
Szegény szívem búbanátával
Megint csak egyedül marad!

A csengentyűszó gyászharangként
Reszketteti meg bús szívem,
Hogy többé nem szabad szivednek
Édes nyomába lépni sem!

A kocsiba magam emellek —
Oly édes, édes e teher!
Itt ringatnálak hű ölemben,
De menni kell, de menni kell!

Egy búcsúcsók, talán utolsó!
Utána egy szelíd mosoly,
Fütyty hallik, búsan visszalépek
S a vonat indul, zakatol —

A kocsi ablakán kihajlik

Még pillanatra alakod,
Felém távolból integteve
Egy ideig kendőd lobog.

Takarja a vonatot aztán
A távol, mely egyszerre kék.
Vajjon nem vitte el szerelmed
Örökre, a szárnyas kerék?

Varsányi Gyula.

A második asszony.

— A »Szentes és Vidéke« eredeti tárcája. —
Írta: BOLGÁR LAJOS.

... És a férj végtelen lelkeszenvédés után végre határozott a második asszony sorsa fölött, aki őt megcsalta. De nem kergette el, miként azt az elsővel tette, hanem másként állott bosszút rajta.

I.

Forró aggyal támolgott ki a szobából a férj, s a mint kiért a kertbe, amint a zörgős avart kergető hűvös őszi szél megérinté hideg lehetével: újra tisztán vélte hallani a magára hagyott asszony panaszos könyörögését:

— Ne üzz el Arthur, ne üzz el magdolt! ...

Leult a padra, s tenyerébe hajtva fejét: lehunyott szemmel gondolta végig azt, ami végett most iszonyú lelki fájdalom gyötörte, ami boldogságot szakította tőle ... Az asszonyát látta újra — úgy mint az imént: — a szerető karjaiban, amint benyitott rajjuk, s a félig önkívületlen lévő asszonyra vetve magát, a csábítót — a gázt — hagyta futni a hogyan csak tudott.

Látta a nagy, szöke asszonyt, amint gyermekként könyörög, remegve omlik elébe, hogy bocsásson meg ez egyszer. Ránézett az arcára, a vakítóan fehér arcra, s szeretett volna egyenest beléharapni, akit szeretett igazán, forróan, bár gyűlölnie kellene azt, ki eldobta magától a becsületet, s könnyelműen gázolt bele a piszok fullasztó levegőjébe ... Aztán ment, vonszolta zsbibasztó testével együtt a lelkebe fészkelte kint, mely miatt fájdalmasan kiáltott fel:

— Hát ez is, ez is elbukott?!

Végigjárta a kertet, s amint a sivitő, fagyos szél kiverte fejéből a forróságot: tisztán kezdett látni. Az asszony megcsalta,

legyen! Add, hogy Vörösmarty, a ki nek költészetet az ünnepi alkalom dícsőséggel koszorúzza, időtlen időkön át, a hétköznapi szürkeségében is igazán a miénk legyen és közöttünk maradjon! Izlést, irányt, honszerelmet, magyar ajkón imádságot jelentsen mindhalálig Vörösmarty Mihály neve.

Rudnyánszky Gyula.

A hitel és a magyar ipar. A szepesi vásár, külföldi szakértők állítása szerint, jobb mint a rumburgi vagy akár a belgumi vásár. Még is itthon csak úgy kell, ha előbb a gyarostól a külföldi kereskedőhöz jut és attól érkezik aztán vissza a mi magyar boltjainkba. Hasonló sors éri a magyar keztyűket is; csakis a külföldön, főleg Bécsben át jutnak magyar kezrekre.

Szövtárunk Bécsbe kerülnek s onnan vissza és csak a rajtuk levő pecsétről láthatja a magyar, hogy voltaképpen magyar árut vásárol. A nagyuraink Bécsben veszik a hintót, mint ottani világhírű gyárak termékét és csak ha alaposabban megvizsgálják, látják meg rajta valahol az eldugott jelzést, hogy biz azt Körber csinálta Budapesten.

A magyar posztó is kimegy és kerül előbb egyet, míg hazajön. A női posztó és a magyar himzés egész Párisig elmegy, hogy onnan, mint eredeti francia divat ujból visszajöjjen.

Jelesebb borainkkal nemkülönbön történik. Valami inyenc boldogan szüresöli vendéglőjében a valódi finom bordói veres bort, melynek literje 6 korona. Ha a finom bordói beszélni tudna, elmondaná, hogy 5 év előtt itt szürték valahol Szatymazon, akkor literjét egy koronáért vitték ki a franciák, hogy nekünk hatért visszaadhassák.

A magyar ipari és termelési ágakból sok ilyen példát lehetne felhozni. S a ténnyel szemben mindig ott áll a fontos, feleletre váró kérdés: miért van ez így?

Miért veszi a magyar ember sokkal drágább pénzen külföldről azt az árut, melyet első kézből olcsóbban kaphatna meg itthon.

A felelet rá: mert ezeket az árukat

tartja a mi kereskedők. Ő az, aki Bécsből, Parisból, Bordóból rendel.

Hát elment az esze a magyar kereskedőknek? — fogják kérdezni. Mikor külföldről ő is kétszeres árért kapja az árut, mint itthon, miért nem itt vásárol hát?

Dehogy is ment el az esze. Jól tudja ő, hogy külföldön drágábban vásárol.

És következik a főkérdés: Miért van hát mindez mégis így?

A felelet erre egy szó; de igen fontos szó. Olyan, amely nélkül ma semmibe se lehet fogni, mert a kis vállalkozástól a legnagyobbig mindent ez éleszt vagy halaszt, előre mozdít vagy korlátoz, diadalra visz vagy lesujt.

A hitel.

Ez az, amin megakadnak a magyar ipari törekvések. A magyar gyáros háta mögött nem áll nagy tőke, hosszú lejáratú hitelt a kereskedőknek nem tud adni. A külföldi pedig tud, mert a háta mögött van a vagyon. Ilykép a magyar termelő vagy gyáros, akinek pénzre van szüksége, árúját az azonnal fizető külföldi nagykereskedőnek adja el s azután visszaadja hosszú lejáratú hitelre a magyar kereskedőnek, de már kétszeres áron. És attól kell venni, mert az a pénzre akár egész esztendőn átál is. És a kereskedőt a kétszeres ár nem fészélyezi, hiszen azt úgy sem ő, hanem a közönség fizeti meg.

Vessük fel a kérdést: nem tudna-e a magyar kereskedő is három heti hitellel dolgozni? Tudna biz az, de mikor tudna? Ha késpénzzel fizetne neki a fogyasztó közönség. Csakhogy nem tud. A fogyasztó közönséget is a hatalmas nagy szó uralja: a hitel. Ő is arra dolgozik. Fizet félvévenként, vagy évenként, ahogy bírja; a késpénzzel való fizetés azonban ritka, mint a fehér holló, a hitel igénybevétele annyira általános, hogy még az is él vele, akinek semmi szüksége se volna rá.

Ez azonban az elenyésző csekély rész. A legtöbb csakugyan azért nem fizet, mert nincs miből. És ez mutatja nyilvánvalóan közgazdasági helyzetünk szomorú képét. Pénzhiány mindenfelé: az egyedali úr a — hitel.

Azt pedig csak Bécs meg a külföld adhat, mert ott van az a vagyon, amit belő-

lünk magyarokból 300 év óta kifejttek, lefoltóztak.

Itthon bizony nincs egyéb, csak szegénység. Olykor ugyan Potemkin falakat rakunk e szegénység elé, de e falak az igazság egyetlen érintésére ledőlnek és mögöttük látható a sivár gazdasági helyzet és a magasztelen nyomorúságában.

Termény és árúraktárak.

Évek óta sürgetjük már úgy az itteni pénzületeteket, valamint a gazdasági egyesületet is, egy Szentesen állítandó termény- és árúraktár létesítésére. A változó termelési és kereskedelmi viszonyok egyre jobban kidomborítják az ily raktárak gyakorlati hasznát és szükségességét s a f. évnnyarán valamely kis mozgalom volt is ez érdekében a gazdasági egyesület választmányában, az országos szövözetet kezdeményezésére; — de mert a mozgalom időpontja, épp az aratási munka idején, szerencsétlenül volt megválasztva, — a vége a dolognak az lett, hogy egy döntő értekezlet tartását elhalasztották — boldogabb időkre, talán ismét a jövő évi aratás idejére, mikor ujból nem lehet remélni, hogy a gazdák e fontos ügy megbeszélésére, a még fontosabb és szorgosabb aratás hát tétbe szorításával összejöjjenek.

Az első ember, akiről fel van jegyezve, hogy termények gyűjtésére és magtárakban való kezelésére gyakorlatilag vállalkozott, a bibliai József volt, aki Egyiptomban a hét bő esztendő fölös termését hordatta össze kőzraktárakba úgy, hogy aztan az inség elkövetkezett években az ország népe nem szűkölködött.

Persze, akkor mezőgazdasági szempontból nem méltányolta senki a zsidó fiú lángesztét, mint ma tennék, mikor máni mindenki belajta, hogy nemcsak szántani, vetni, aratni, öröltetni kell, hanem szükséges, hogy a terményeket össze is gyűjtsük és előforduló esetben azok szétosztásával segítsünk, ahol szükség van rá, vagy önmagunkra nézve hasznosnak találjuk.

Hogy bibliai emlékü József miként osztotta fel az összegyűjtött gabonát; fa- vagy téglamagtárai voltak-e; államilag kezelték-e a készletet, vagy saját javára gyakorolt monopóliumot; a szövözetkezés elvén állott-e a gabonagyűjtés vagy államilag szabott aron adták el; mindez érdekes kérdés ugyan, de se a szentírásban, sem az egyiptomi jelírásban nem találunk rájuk feleletet.

A termény raktározás és kezelés fejlődésének történetét hasztalan kutatjuk; sehol sem kapunk rá felvilágosítást és így át

s talán nem is először. Vége a szeretetnek, elszállt a boldogság . . . minden, minden megemmisült a mai nappal . . . Az asszony beledobta magát a becselenség fertőjébe s ő ide nem követheti, bír lelkét összetöri a fájdalom, ha el kell válni egymástól . . .

Agya ujra zibongott a százféle gondolattól, amint az asszony szobájához ért, s szédülten, szinte öntudatlan bukott be az ajtón.

II.

A magas, erős asszony még mindig ott állott az ablak mélyedésében, ahova a dühében csaknem észét vesztő férj amaz iszonyu pillanatban — mint könnyű bábút — hajintotta.

A lebukó őszli nap vörös fénye végig vibrált lebomló szőke haján, s biborral vont a remegő asszonynak most fakóvá változott kerek, hűsös arcát. Nagy kékszeme möhön tapadt a belépő férj arcára, lázasan kutatva rajta a megbocsátást jelentő édes, meleg kifejezést. De megrettenve, remegve bántult az őszbe csavarodott hajú embernek mogorva arcába, amint az feléje közeledett.

Körmét belevajta az asszony karjába, s meg-
razva: az arcába kioltotta:

— Te, te . . . Közönséges nyomorult! Léért kellett téged a porból magamhoz emelnem; ezért, hogy megcsalj? Pedig szerettelek ugye? Szerettelek?

Az asszony felütötte fejét, s ragyogó szommal tekintett az urára, miközben siránkozva susogta:

— En is szerettem . . . szeretem most is . . . szeretem! . . .

Az ember felordított:

— Hallgass, hallgass! Ne hazudj te rongy! — s ellökve magától az asszonyt, ingadozva lépett a falon függő revolver felé.

Az asszonynak felragyogott az arca amint a gyikos szerszámot látta megcsillanni a férje kezében, aki odalépcz hozzá: a megvetéstől remegő hangon szólt:

— Hát megcsaltál, ugye, meg? Te, akitől undorodnom kell? . . .

Halkan, lázasan susogta az asszony:

— Megcsaltam, megbántottam, öljön meg.

Aztán egyszerre kiegyenszedett, s kiáltani kezdett:

— Igen: megcsaltam, mert soha nem szerettem! Tudja meg, hogy nem szerettem soha; gyűlöltem, amikor legelőször láttam, gyűlöltem, amikor ölelt, kin volt — ezerszeres kin volt — a csókja . . . Utalom, gyűlölöm, öljön meg; itt vagyok: öljön meg! . . .

A szeme túlvilági fényben ragyogott, s egész testében remegett, amikor a ruháját feltépvé, odatartá vakító fehér keblét, a kintől eltorzult arcú ember felé:

— Ide löjjen, ide! . . . mert megakarok halni . . . susogta lázasan, s meg-megbicsakló térddel lépett az ember felé, aki pokoli mosolyalá eltorzult arcan kiáltott:

— Nem, nem fogsz itt meghalni. Élni fogsz tovább, de szenvedve, nyomorogva, miglen elpusztulsz a nyomorban, a piszokban. Nem foglak elűzni, mert nem bírnálak elkergetni magamtól, de magadra hagylak, hogy nyomorultan pusztulj el! . . .

Utolsó szavait elnyomta egy hatalmas dörödlés, mely után a férj átlukasztott, véres halántékkal terült el a padlón.

kell tennünk azokra a módozatokra, ahogy a kérdések napjainkban fejlődik.

Szabadsága van ma mindenkinek gabona- és áruárakat állítani és úgy a kenyér-, mint az ipari árú elosztása magánosan belátására van bízva, mely intézkedés a közönségen azt a tudatot teremtette meg, hogy mezőgazdaságunk és iparunk támogatásának és fellendítésének eszméje előtérbe nyomulván, most már a termény és áruáraknak a vidéken való megteremtésén is fáradozni kell.

A kisgazdának és a kisiparosnak, az ország népessége gerincének érdeke lép fel követelően, mert éppen ez az osztály az, mely eddig a gabona- és ipari termékek közepette, a közraktárak hiánya miatt legtovább szenvedett és jórészt ki volt szolgáltatva a sokszor nem tisztességes eszközökkel dolgozó, úszoráskodó kereskedelmennek.

A termény- és áruárak iránti intézmény célja: első sorban megóvni a gazdát és iparost a mesterségesen lenyomott gabona és ipari áraktól, illetve attól a kényszerűségtől, hogy gabonáját és ipari készítményeit potom áron vesztesse el, ha a spekulációnak az árakat lenyomni és alacsonyan tartani sikerült. Céja továbbá, hogy különösen a gabonát a forgalomnak mindenkor hozzáférhető helyen, úgyszólván állandóan piacon tartsa és ez által a nagykereskedelmi központokat a termelő vidéki piacokkal egymáshoz közelebb hozza.

A természetes árképződés biztosítását csakis akkor érhetik el, ha mindenütt jelen lévén, a termelők legszűkebb rétegei is könnyen igénybe vehetik szolgáltatásokat. Ennek pedig egyetlen módja és eszköze a termény- és áruáraktáraknak a vidéken is a lehető legszűkebb körben való meghonosítása.

A gabona- és ipari árak természetes fejlődésére azonban még más úton is nyújtanak biztosítékot a termény- és áruáraktárak; még pedig igen nyomós, igen hatásos módon. Ugyanis minden egyes raktárral kapcsolatban szaporodik az önálló kereskedők, a hivatásos vásárlók száma. A gabonakereskedéshez értő, de pénzzel nem rendelkező, különben megbízható egyének egész serege, kik addig pénz hiányában kereskedést vagy egyáltalában nem, vagy csak kis mértékben folytathattak, miután a közraktártól kölcsönt kaphattak, szélesebb alakra fektethetik üzletüket és szaporíthatják az egészséges versenyzők számát. Ezzel kapcsolatosan megszűnik a mesterséges áralkalítások, mert minél többen egyesülnek az ilyen törekvések ellen, annál nehezebb lesz annak érvényesülni. Ilyen eszközökkel tehát a nagy cégek monopóliumát könnyű megtörni.

Példa erre a francia, német és amerikai kereskedelem fejlődése, hol a közraktárakkal párhuzamosan fejlődött ki a kereskedelmi élet a mai magasságra. Ott a közraktár nem csak a gazdának, de a kereskedőnek is hasznára vált. Ut már a kisgazda és kisiparos nem kénytelen a közraktári intézmény mellett a gabonáján és áruárakán nyomott áron túladni, az adófizetés nem réme a gazdának és iparosnak, mert a közraktárba beszállított árujára olcsó kamatú előleget vehet fel, megfélemlhet kötelezettségének és módjában van a kereskedelmi viszonyok kedvezőbb alakulását kihasználni.

A termény- és áruárak egyaránt szolgálja a termelő mezőgazda és iparos érdekeit épp úgy, mint a reális kereskedés és a fogyasztás érdekeit is. A termelőt oltalmazza a spekuláció támadásai ellen, a forgalom közvetítésével szolgálja a tökeszegény kereskedőket, a fogyasztók érdekeit pedig védi az árképző verseny erősítése és szabályozása által, mivel ily módon az eszős, rossz utak stb. soha sem vágják át el a piactól, mert a jó utakkal és ráérő időben beraktározott gabonát és árut bármikor gyorsan mozgósíthatóvá teszi.

A beraktározott gabona és áru biztosítása, a megromlás veszélyétől való megóvása szintén olyan tényezők, melyek évről évre sürűbben vonzák a közönséget a termény- és áruáraktárak ügyfelei sorába, minek következtében az utolsó években, a hasonló vállalatok alapítása hatalmas lendületet vett. De

lehetetlenség is, hogy ez az intézmény ne hódítson, mikor Amerika óriási gabonatermelését és kereskedelmét a közraktárak elszaporodásának köszönheti. A közraktári szervezet képezi az alapját annak az eleven kereskedelmi életnek, annak a mozgékonytágnak, melyet mi annyira irigyelünk az amerikaiaktól.

Ez az irigység, a mezőgazdasági és ipari termelés fokozása és a kereskedelmi szervezet javítása tették a vén Európa népeit előtt a szükségessé, hogy a közraktárak intézményét ők is meghonosítsák.

Ma már minden mivel nép azon igyekszik, hogy a multak bűnét és hiányát a közraktárak intézményének gyors megteremtésével jóvá tegye, illetőleg pótolja. Franciaországban lázas sietéssel épülnek a közraktárak és a német kormány milliókat áldoz, hogy ezek kiépítését siettesse.

Nálunk is országos program a mezőgazdasági és ipari Magyarország gazdasági életének fejlesztése és e téren nálunk is megindultak vidéken is mindenféle a mozgalmak termény- és áruáraktárak létesítésére, az új korszak nálunk is megváltoztatja a helyzetet, hogy a magyar mezőgazdaság és ipart ezzel is egy kisért előbbre vigye. Úgy, hogy ma már bizton remélhető, hogy rövid néhány év alatt a mezőgazdaság és ipar eme védőbástyái országszerte nagy számban fognak kiépülni.

Szeretjük hinni, hogy ezen az üdvös téren Szentes sem marad el. A téli időszak kiválóan alkalmas arra, hogy egy közraktári intézménynek itt leendő megteremtésére a gazdasági egyesület minden előintézkedést megtegyen és ezt a kérdést megoldáshoz is segítse úgy, hogy annak áldását már a következő évi termés értékesítésénél élvezhessék gazdánk.

Mi az érdeklődést igyekszünk ébren tartani. — A kivétel azonban nem a mi kezünkben van. Akiket illet, azok fáradjanak benne.

Felhívás az evang. reformátusokhoz.

Folyó hó 25-én, vasárnap délelőtt 10 órakor az ev. reform. egyház tanácstermében tartatik a »Református kör« megalakulása.

Ezen kör célja: minden országos vagy helyi politika és pártoskodás teljes kizárásával a vallásosság emelése, a református öntudat és egyházas buzgóság, templombjárás fölébresztése, az egyház tagjai közt az érintkezés és ez által a bizalom, együtt működés, egyházhöz való ragaszkodás megteremtése s eképen a szentesi református egyház megerősítése, érdekeinek megvédelmezése bármely más felekezet jogos érdekeinek támadása nélkül.

E célok elérésére mindenk előtt következő eszközök kívánja felhasználni.

1. A város különböző pontjain ev. reform. iskolák nem használt tantermeiben vasárnap délutánként felolvasások, vagy szabad előadások tartatnak, melyek nemcsak vallásos és egyházi kérdésekről szólhatnak, hanem a vallás erkölcsi, irodalmi, ismeretterjesztő, gazdasági, népiünkét és egyházunkat közelebbről érdeklő társadalmi kérdésekkel is foglalkozhatnak. Ily felolvasások tartására nemcsak a lelkes és tanító vállalkozhatnak, hanem bármely arra képességgel bíró ajánlkoz.

2. Az összegyűlések alkalmával megbeszélhetnek a református egyház s különösen a szentesi ev. ref. egyház ügyei, hogy azokról, a presbitérium munkásságáról és határozatairól minden érdeklődőnek tudomása lehessen és egyházunk, felekezetiünk érdekeinek megvédésére, a vasárnap megünnepelésére, az isteni tiszteletek látogatottságának emelésére, az egyházi szertartások igénybe vételére minden buzgó református közremunkálhasson.

3. Beszerezetnek magyar református szellemű néplapok, vallás-erkölcsi folyóiratok s apróbb kiadványok, hogy azok bizonyos napokon olvasásra kitéve álljanak. Alapítatik egy könyvtár népies vallás-erkölcsi és ismeretterjesztő művekből, mik otthoni olvasásra kiadhatók.

4. Igyekszik a kör az igazán elhagyottak és szegények nyomorának enyhítésén.

Az ezekre szükséges anyagiakat társadalmi

úton, jó szívek adományaiból igyekszik előállítani — épen ezért tagdíjat sem szab tagjaira.

Tagja lehet pedig a körnek minden rendű, rangú és pártállású református, ki e célokért lelkesül, gazdag és szegény, öreg és ifjú, férfi és nő egyaránt!

E kör megalakításához minden reform. egyháztagot szívesen meghív:

Az egyháztanács.

Ujdonságok

Szentes, 1900. november 25.

— **Emlékeztető.** Csongrád vármegye közgazdasági bizottsága f. hó 20-án, kolnap délelőtt 10 órakor tartja e havi rendes gyűlését, a vármegyeház kistermében.

— **Határozott cfo'at.** Az utóbbi időben többféle tendenciózus hír került bele a fővárosi napilapokba, vármegyénk főispánja, V a d n a y Andorról. Meg megújult az a híresztelés, hogy megválnak az állásától, mert a Duna Tisza közti csatornaépítés kormánybiztosává nevezik ki, — majd a proskribált főispánok közt említették nevét és végre most, hogy a bolond gomba gyűjtemény teljes legyen, azt hírelték róla, hogy a csongrádi szabadalvúpart megkínálta a képviselőjelöltséggel és hogy a főispán ezt a jelöltséget el is fogadta, tehát lemond az állásáról. Főfőlegesen talán megárazunk, hogy mind-e hírelések egy és ugyanaz a tisztátalan forrása: a H e g y i - S i m a - f é l e ösvérszövetkezet műhelyéből került ki mind, mert hát ezeknek az egzisztenciáknak nagy teher az olyan érlyes főispán, mint V a d n a y Andor dr. és mert nagyon szeretnének tőle szabadulni, buktatják már f ő l f e l é is szives örömmel, ha ez rajtuk állna. Ugy tetszik azonban, hogy V a d n a y főispán semmiképen se akar örömet szerezni a S i m a - H e g y i ösvérszövetkezetnek, mert most maga cfo'olta meg a felhívatalos könyomatot révén az összes bolondnál — bolondabb híreléseket, határozottan kijelentvén, hogy a csongrádi mandátummal meg nem kínáltak, tehát el se fogadta azt; éppoly kérvény van arról szó, hogy a csatornaépítés kormánybiztosává nevezétek ki, vagy ő ilyen kinevezést elfogadna. Nem biz ott: marad ő továbbra is — S i m a H e g y i n e k n a g y ö r ö m é r e — Csongrád vármegye főispánja.

— **A szentes-csongrádi tiszaí hid.** Amiótt évek során át küzdöttünk, a jövő, 1901. évben végre valóra valik: Szentes és Csongrád közt kiépítik — államköltségen — a vashidat, mely összekötő láncszemét, kiegészítő részét fogja képezni a nagy alföldi tranzverzális műút Tiszán innen és Tiszán túl levő szakaszainak. Most már bizonyos, hogy e hid építéséhez a jövő évben hozzáfognak, mert a pénzügyminiszter által, a törvényhozásból, a beruházási kölcsön tárgyában benyújtott és most tárgyalandó törvényjavaslatban fel vannak sorolva azok a beruházások, melyeket a kormány e kölcsönből akar fedezni és ezek közt ott van az alföldi tranzverzális műút kiegészítő részét képező, Szentes és Csongrád közt létesítendő állandó tiszaí hid is 2 620 000 korona költséggel felvéve. A hid tehát kettős szerkezetű, közúti és vasúti közlekedésre szolgáló lesz, ami azt jelenti, hogy az oroshaza-csongrádi vasúti összeköttetés sincsen e lejtvé, mely által Szentes vasúti csomóponttá valik. Ezért, de azért is nagy okunk van örülni e vidék régi vágya teljesülésének, merthogy a hidépítés munkája előreláthatóan 3—4 évig is eltart és az évek e sora alatt tisztességes keresethez juttatja a környék munkásosztályát.

— **Kinevezés.** A vallás és közoktatásügyi miniszter K ö r t v é l y e s s y Károly földinok, K ö r v é l y e s s y Sándor helyb. reformatus tanító fiát, aki ez ideig a hmvásárhelyi állami polgári iskola segédtanítója volt, ugyanezen iskolához, a I. fizetési osztály harmadik fokozatába, rendes tanítóvá nevezte ki.

— **Szenzációs öngyilkosság.** A szegedi pénzügyigazgatóság titkára: Schiller Károly f. hó 22-én reggel, az udvaron revolverrel halantékon lötte magát és mire a dördülésre felesége hozza sietett, meghalt. — Ebben a pár szóban egy köztisztviselői pályá szomorú, megdöbbentő tragédiája jut kifejezésre. Schiller Károlyt, a szegedi pénzügyigazgatóság tagját nálunk is jól ismerték, mert gyakran megfordult Szentesen, pénzügyigazgatói kiküldetésben. Szeretettel, jó humorú, kedélyes ember volt, úri címora a szó igaz értelmében és megbotlott azon, amin az alantasabb köztisztviselők közül annyian botlanak meg: a csekélyke fizetés, mely a megélhetésre is alig elég, nemhogy arra nyújtana módot, hogy rangjához illően, tisztességben vegyen részt az illető a társaságban, Schiller Károly, mint pénzügyigazgatói titkár, egyebek közt a szegedi államkölcsönös házak ügyeit is kezelte és — mint állítják — ilyen, az állam kezére vissza-került és eladott házak vételárából nem tudott 1173 koronával elszámolni, miért is végrehajtást vezettek ingóságaira, sőt a fegyelmet megelőző elővizsgálat is el volt cílene rendelve, melynek során főnöke épp aznap függesztette fel az állását, melyen végzetes tettét eikövette. A mitsem sejtő hivataloszoja 22-én reggel el is vitte lakására a felfüggesztő végzést, de akkor Schiller Károly már a ravatalon feküdt. A szegény elöl a halálba menekült s egy — a szegedi rendőrséghez címzett levélben maga írta meg, hogy olyan gyávaúl terhelten, mint ő van, élni nem lehet. — Az öngyilkosság Szegeden rendkívüli szenzációt keltett. Utolsó kívánságához képest a pénzügyigazgatósági titkár hulláját nem boncolták fel és f. hó 23-án temették el tisztviselőitársai, rokonai és jó barátai élénk részvételével.

— **Cukorgyár a megyében.** Már abból az alkalmából, hogy a Duna-Tisza közti csatorna építése érdekében, törvényhatósági bizottságunk által kiküldött bizottság Szentesen az értekezletét néhány hét előtt megtartotta, — megbeszélés tárgyát képezte ugyane bizottságban egy — a vármegye területén, Algyőn, esetleg Szegeden létesítendő cukorgyár kérdése; de erről akkor nem tettünk említést azért, mert a megbeszélés bizalmas jellegű volt és arra való tekintettel, hogy a szomszédos megyékben is hasonló mozgalom indult meg, nem látszott kívánatosnak, e nagyfotosságú kérdés idő előtt való nyilvános hirtelése. Most ez a feszélyező ok megszűnt. Akik vármegyénkben az új cukorgyár létesítésén fáradoznak, immár maguk is kiléptek a nyilvánosság terére, ami bizonyosan annak az örvendetes jele, hogy ez az életrevaló és egész vármegyénk gazdasági életére nagyfotosságú cseme teljesen megérett a kivitelre. A f. hó 23-án ugyanis Csongrád, Csanád- és Torontáivármegyék, továbbá Szeged és H.-M. Váshelyi törvényhatóságok együttes nagy deputációja járult a miniszterelnök, a kereskedelemügyi, földmívelési és pénzügyminiszterek elé, kérték, hogy tegyék lehetővé

egy új cukorgyárnak Szegeden leendő létesítését azzal, hogy az üzem megkezdésétől számított első 10 évre engedjék el a gyár termékei után a cukoradót. A küldöttséget, melyben Vadna y Andor és Kállay Albert főispánok, gróf Szapáry Pál nagybirtokos és az összes érdekelt nagy uradalmak képviselői résztvettek, Tallián Bela torontáli nagybirtokos képviselőházi alelnök vezette a miniszterek elé és ő volt a küldöttség szószóka is. A miniszterelnök megígérte a kormány támogatását, de egyúttal ramutott arra a nehézségre is, melyet a cukorkiviteli prémium kérdésének megoldatlansága e tekintetben okoz.

— **Hivatalvizsgálat.** Károlypartyi és vasvári Károlyi Lajos, az állami központi mértékhatóságok magy. kir. bizottság országos felügyelője f. hó 21-én Szentesen járt, s a szóháznál lévő mérték hatóság hivatali vizsgálatot tartott. A vizsgálat mely egy napon keresztül folyt, úgy az ügy kezelésére, mint a mérték hatóság eszközök vizsgálatára kiterjedt, s az országos felügyelő teljes megelégedésével végződött.

— **A jölgárt város.** Sok szó esett városi közgyűlésen is, a lapokban is a bökényi csárda vitás bérletéről, míg végre a megyegyűlés határozata a csárda újból való bérbeadására utasította a várost, hogy vége szakadjon annak az állapotnak, mely mellett 2 csárdás is volt: egy bent az épületben, egy meg kint az udvaron. Az árverést megtartották és annak eredménye azt mutatja, hogy a nagy huzavonában legjobban járt Szentes város. Mert egy évre Rácz Imre, az épületben bent ült csárdás bérletre ki a csárdát, évi 1420 korona bérösszegért.

— **A kereskedő ifjak bálja** az éjjel folyt le a városi színházteremben, melyet ez alkalommal, miután a villamos világítás szünetel, napéggő petróleumlámpákkal világított ki a rendezőség olyan helyesen, hogy nem is tetszett ki a villamvilágítás hiánya. A bál pompásan sikerült kedélyes, fesztelens és családias jellegű vígasság volt, melyre bizonyosan sokáig kellemesen fognak visszaemlékezni a benne résztvevő szep asszonyok és leányok. Anyagilag azonban nem volt a mulatság valami nagyon jövedelmező, bár valami tiszta jövedelmet mégis hozott a jótékony célokra, melyek érdekében a kereskedő ifjak ezt a bált rendezték.

— **Gyilkos testvérek.** A szegedi esküdtszék f. hó 23-án a kisteleki Morócz-testvérek bűnügye foglalkoztatta. A három Morócz-fű az Andricskó Pal földje mellett szántogatott a tavasszal, aki maga is kint volt a saját földjén és mikor látta, hogy a Morócz-testvérek az ő birodalmába is átkalandoznak az ekévassal, hát rájuk szolt ezért, majd az egyik Moróczot meg is ütötte. Szórol-szóra, majd birokra, majd karóra mentek aztán és az lett a dolog vége, hogy Andricskón a három testvér olyan sérüléseket ejtett, melyek következtében 8—10 napi szenvedés után meghalt. Gyilkosságért állították hát a Morócz-testvéreket a polgárbíróság elé; védőjük Kormányi o Benő dr. szegedi ügyvéd volt és az esküdtszék tárgyalás belenyúlt az öreg estébe; ekkor vonulhattak csak vissza az esküdtek a verdikt meghozatalára, melynek eredménye a Morócz-testvérek elítélése lett.

— **Kereskedői szellem.** Nem nélkülözi a humort az az eset, mely közelebb történt Csongrádon. Az ottani izr. hitközség adókövető bizottsága az egyik hitközségi tagot 60 korona kultuszadóval róttá meg. A felszólalási bizottság előtt aztán az így megadóztatott kiönti szive keservét, hogy így megamgy, ő szegényebb a koldusnál és alig fizethetné a 4 korona minimális adót is, ha vele igazságosok volnának. A

bizottság elnöke, aki szintén kereskedő, a keservén ellen azzal érvelt, hogy mikor az atyafinak csak száztízszáz volt, akkor is 60 korona kultuszadót fizetett; most pedig a boltja mellett még korcsmája is van, tehát annál inkább megfizetheti a 60 koronát. E sarkos szorított ember erre visszatért, hogy — hiszen éppen azért nyitott korcsmát is, mert a száztízszáz nem jövedelmezett annyit, amióh ő és családja megélhetének, nem fizethet tehát semmiképpen 60 korona egyáltalán adót. Mikor pedig ez az érvelés se használt, kivágta az utolsó tromfot is, melyről biztos siker remélt. Arra bivaikozott, hogy 8 tagú családja közül már egy sincs, akinek neve a boltja fölötti firmának kiléve ne lett volna, ez azt jelenti, hogy rövid néhány év alatt 8-szor volt fizetésképtelen. Nagy csend lett erre. A bizottság nem kereskedő tagjainak arcán az őszinte részvét kifejezése ült és már engedni akartak, mikor nagy diadal és élénk tagléttel felpattan útlehől az elnök és mint aki keletébe vitte az áldozatot, biztos fölényvel mondja: „Tisztelt bizottság! Én ismerem az embereimet és éppen azért nem is engedek. Éppen mert rövid idő alatt nyolc ízben volt fizetésképtelen, képes nagy nyon is fizetni a felszólaló, tehát fizessen. Ez ellen aztán nem volt tovább apellátá. A bizottság osztotta az elnök nézetét.

— **Halálozás.** Egy fiatal földinok idegenben történt elhalalozásáról kaptunk a napokban szomorú jelentést. Bajkai Antal kir. mérnök, a zombori m. kir. folyam-mérnöki hivatal fiatal tagja fulladt bele a Tiszába, ahogy hivatala teljesítése közben f. hó 21-én Zomborban, ladikon akart a vizen átkelni; Szentesen lakó rokonai és vele lakott édes, özvegy anyja mély fájdalomra. Eihunytáról a zombori folyam-mérnökség a következő gyászjelentést adta ki:

„A zombori m. kir. folyam-mérnöki hivatal tisztikara mély fájdalommal tudatja felejthetetlen kartársának: Bajkai Antal kir. mérnöknek f. hó 21-én történt gyászos elhunytát.”

Legyen csendes és békés pihenése az élte legszebb férfikorában oly végzetes halállal elhunyt földinok, a messze idegen földben.

— **Gesztenye-sütögetés, utcai rendtelenség.** Ebből azonban korántsem az következik, mintha a gesztenye-sütögetéssel kapcsolatba hozott utcai rendtelenségnek a jó öreg Tóni bacsi ki, már hosszú évek óta a Hári s-ház sarkán sütögeti a ropogós marónit, volna ok, mely a Kossuth-útcának a Dobora y házról a piacig terjedő szakaszán esti 5 és 7 órak között naponként ismétlődni szokott. A gesztenye-sütögetésnek csak annyiban van ebben része, hogy a kis maróni-sütögető tűzhely jó melegét ad, s annak melegénél szivesen meghűződik a rend hosszú kabatos óra a mindinkább hűvösödő estében, a ki az utcai forgalom és rend fenntartására ki van rendelve. Miatta azután az étvelhatával összefogózkodott cseledélység leszoríthatják a járó-kelöket a járdáról s a velők firtelők dologtalan utcai suhancok trágár beszédei megbotránkozthatják a sétálókat, ő bizony nem sokat törődik vele. Hat mi nem sajnáljuk tőle azt a kis melegét, élvezze ha kötelességét teljesítette, de bizony egész őszintén mondjuk, a rend érdekében nem ártana egy parszor az utcán végig sétálnia, s akkor meggyőződhetne az utcan járók bosszankodásáról, kiket az óraszámra tracscsoló s az egész járdát elfoglaló, csoportba verődött cseledék gyakran a sárba szorítanak, ha csak nem akar köztük szorongani, s hátha még valaki azt a merészséget veszi magának, hogy rájuk szóljon, akkor azután van ne mulass, az illető már régen szeretne messze járni, úgy leszölják s gyakran szidalmazzák is. A velők lévő suhancok pedig odáig mennek merészségökben, hogy még szándékosan lökdösik is a gyanútlan, s félénken meghűző sétálókat. Ezt akartuk rendőrségünk tudomására hozni, s főleg azon tagjainak, kik a rend fenntartására ki vannak rendelve, hogy talán nem egyedül azért küldik ki őket, hogy a gesztenye-sütőnél melegedjenek, hanem hogy rendet is tartsanak. Erre pedig már igazán nagy szükség volna.

— **Egyesületi élet.** A mai napon két társasággyűlést tarttunk rendkívüli közgyűlést. A kaszinó rendkívüli közgyűlése délután 4

órákor lesz, tárgya: a vendéglős megválasztása. A polgári olvasókörben pedig délután 2 órákor lesz közgyűlés, hogy határozzanak a fölött: fentmaradjon-e továbbra is a kör, vagy feloszlik.

Járványos betegségek Csongrádon.

A Tisza jobbparti testvér-városban, Csongrádon, mint bennünket értesítene, hetek óta okoz nagy veszedelmet a gyermekek közt a hasihigymáz. Ehhez a veszedelemhez járult az utóbbi időben, hogy a vérheny-betegség is járványosan kezd föllépni, különösen a tanyák között. A hatóság minden képzeltelhetőt elkövet a járványok elfojtására, vagy legalább korlátozására; de a lakosság ellen-szerve minden fertőtlenítés iránt szinte eredménytelenül teszi az előjáróság minden fáradozását.

— Perzsa sah — Magyar orvos kezelésében. Kiváló meglepéssel közöljük azon hírt, hogy a perzsák hatalmas királya az összes európai nagy hírnevű orvosok közül egy magyar orvost tüntetett ki bizalmával. A híresek közül is a leghíresebb négy francia, három angol és néhány német orvosnár konzultálta európai útjában, de ezeknek tudománya nem állította vissza egészségét. Hazi orvosa, Dr. Hugk Adcoch ajánlatára ittlétekor dr. Kovács I. gyóráról hírvetve Hemopatát hívatta magához, a ki hónapokkal ezelőtt Wagner Khán perzsa generális fényes sikerrel gyógyította ki nehéz szív-, asthma és vizekórsgából és ezen kedvenc emberét által lett dr. Kovács figyelemre méltó. Megérkezésük napján hívatta magához Kovács orvos urat, a ki három napi megfigyelés és vizsgálat után a házi [orvossal együtt megállapította kórismét és a követendő kezelést. Ő felsége a vérgyógyítás elvei szerint lesz kezelve; egy évig dr. Kovács I. kezelésében részsel s intézkedett, hogy budapesti orvosát minden 2 hétben értesítsék hogylétéről.

— Szerelmi családából. G é c z i József csongrádi asztalos mester 25 éves leánya, G é c z i Emília, szerelmi családában elakarta emészteti az életét és marólúgot ivott. A szerencsétlen teremtés, bár elég gyorsan hívták hozzá az orvosi segínyt, az erő, maró méreg által szenvedett súlyos belső sérülések következtében, a végzetes tettét követő napon, szörnyű kínok közt meghalt.

— Eltűnt toronyóra. Vannak ugyan, akik azt állítják, hogy a kath. toronyóra nem tűnt el, hanem valamelyes órajavító mester szedte le a reparálás végett, de a kísérilakosok között, kiknek legnagyobb része a saját időbeosztását, — az igaz, hogy e ritkán járó óra szerint szokta irányítani, mindinkább megerősödik az a vélemény, hogy a mester annyira helyre hozta ezt az órát, hogy az már egészen elfárt, s így talán el is tűnt. Nem tudjuk, hogy csakgyan úgy van-e? Egy azonban bizonyos, hogy akik naponként lesni szoktak, hogy mikor kerül helyére a leszedett óra, már régen hibába varják, így hat még is kell valaminek lenni abban a mindinkább megerősödő feltevésben, hogy az a többet álló, mint járó óra, a javító lekiüsmetes munkája után akkora kedvet kapott a járásra, hogy talán el is szaladt. A kísériek pedig akkor hibába varják vissza az ő kedves toronyórájukat.

— Eltvedt csikó. A r a d i Janos donáti tanyájára f. hó 20-án egy 7—8 hónap körüli kishővő, sárga, hóka orrú, bélyegtelen, herélt csikó betévedt, hol azt igazolt tulajdonosa mindenkor átveheti.

— Dorosmai vásár. A dorosmai vásár dec. hó 2-án fog megtartani, hova is vérszemes helyről, szabályszerűen kialakított jarralatt, mindenféle labas jószág felhajtható.

— Katalinbál. Gy ó r i Mihály december hó 2-án azaz jövő vasárnap a Vincze Péter hazában Katalinbált rendez, melyre a n. é. közönséget tisztelettel meghívja. Bolepő díj 30 kr. Kezdeté esti 7 órákor.

*** Gondos anyák figyelmébe.** A gyermekek legjobb erősítő- és tápszere a Zoltán féle

csukamáj olaj ajánlható, melynek rendszeres használatát által a gyermekek kóros behatásokkal szemben ellentállóképesek lesznek. A Zoltán-féle csukamájolaj teljesen szagtalan és íz nélküli, tápereje nagy s úgy felöttök, mint gyermekek szívesen veszik be. Kapható a készítő, Zoltán B. gyógyszerüzében Bpest.

*** Thimol fogcémé.** A legkifinomott és legkedveltebb fogtisztító szer tubusban. A sárga fogakat pár nap alatt fehéríti. Rendkívül kellemes, üditi, frissíti a szájat, eltávolítja a fogfájást és megóvjaa a fogakat a romlásról. 1 tubus 60 fillér Kapható mindenütt.

*** Üdvös tanács.** Ha meg akar gyógyulni bármely betegségből, tegyen kísérletet a Feller-féle Elsa-Fluidumra, mely csodás hatással gyógyít köszvényt, reumát, zsúrást, gyomorobját, szembaját, stb. 12 üveget 5 koronáért bérmentve küld Feller V. Jenő gyógyszerüzére, Stubica Fő utca, Zágrábmegeje.

*** Egy új találmány** sokat ér ha jó és szabadalmazva van, de a feltalálónak akkor legnagyobb a gondja, mikor a szabadalom a zsebében van, — mert nem tudja azt értekesíteni — s nem tudja kihez forduljon. Hazai, szabadalmi ügyekkel dolgozó vállalataink közül a Szabadalmak Értékesítő-Vállalat, Budapest, Erzsébet-körút 17 foglalkozik főleg azzal, hogy nemcsak kieszközi a szabadalmakat, de lehetőleg értekesíti is azokat.

*** Santal Egger** név alatt dr. Egger gyógyszerész oly sikerült specifikus szert hoz forgalomba, mely a hasonló külföldi készítményeket teljesen kiszorítja. Kifűnő hatásánál fogva orvosok is rendelik oly bajoknál, hol Copaiavát vagy Cubebat javasolnak. Törvényileg védett. *Tigrisfeje* üveggyeget ellátott készítmény kéremő. Egy üveg 3 korona. Kapható a gyógyszerüzárakban. Főraktár Nádor gyógyszerüzár Budapest, Váci-körút 17.

*** Osers és Bauer** elismert elsőrangú légszesz- és benzinmotor-gyár, Budapest, Váci-körút 61 az utóbbi időben több nagyszabású malom, aranybánya és egyéb iparvállalat üzemébe szállította motorjait, melyek igen csekély üzemköltségük és lényeges erőteljesítésük által igen nagy meglepédest és elismerést értek el.

*** Nem csodaszere** van szüksége a szenvedőnek, hanem valódi kipróbált gyógyszerre, ilyen kifűnő és hathatos szer a Steiner-féle csúsz és köszvény éther, mely minden reumabántalmat zsúrást, szagatást néhányszori bedörzsölés után gyógygít. Egy üveg két kor. Póstan utánvéttel 2.60 kor. előzetes beklűdés mellett bérmentve küldi Steiner M. gyógyszerüzára Temesvár Szent-György-ter 12.

*** Bodega borok.** Spanyolország és Portugália kedvenc borait, valamint a finon és illatos rajnai és Mosel-borokat a hírneves és előnyösen ismert The Continental Bodega Company kifűnő, tiszta minőségben importálja, miért is mindenkinek a legmelegebben ajánljuk.

*** A kőbányai király söröző** r. t. híres Góllát-malata sora már kedvenc itala a nagyközönségnek. Gyógyhatásánál fogva pedig a budapesti egyetem orvosi kifűnőségei is rendelik, különösen idegbajok, vérszegénység és gyengeség ellen. E kifűnő hazai gyártmányt t. olvasóinknak melegen ajánljuk.

*** A budapesti Császárfürdőben.** újabb berendezés folytán a szőgymód télen is használható. 50 jól fűthető szoba áll a vendégek rendelkezésére, melyekből fűtött folyosókra lehet a fürdővízhez jutni. Az árák most 50 százalékkal olcsóbbak, mint nyáron. Kifűnő konyha jó kiszolgálás, közlekedés minden irányban.

Ami az idegeket csillapítja.

Hercz Bernát úr Turapatokról (Liptó Tepla) leveleiben jelenti nekünk idegbetegségeinek gyógyulását, mely hosszú szenvedések után következett be. — Nagyon boldog vagyok, írja, hogy a Dr Williams-féle Pink pilulák, melyek dicséretéről gyakran hallottam, idegbetegség ellen kifűnő szernek bizonyultak. Fogadjaa hálas köszönetemet. Az idegek túlfeszültsége nagyon gyakori fájdalmat, s gyakran komoly zavarokat okoz. Az idegrendszer a test különböző szerveivel benső összeköttetésben van, arra a mozgást átviszi és

ott az érzés jelenségét okozza. Ezért ha az idegközpont beteg azt mondhatjuk, hogy az egész szervezet beteg. Azok kik oly bajban szenvednek, mozdulataiknál kellemetlen érzést sőt fájdalmat éreznek. E betegek legtöbbjét nigrén bántja, látásuk, hallásuk zavart, gyakori szívdobogásuk van és a vérkeringés rendetlen. Ha alszanak, lidércnyomás zavarja őket, étvágyuk eltűnik, erejük csökken s komoly rendtelenségek állhatnak be. Az idegek gyöngülése, a vér szegénysége, ezek a baj eredményei; hatni az idegekre, helyreállítani a vért ez az orvosság. A leghatásosabb és a leghíresebb orvosok által legjobban ajánlott gyógyszer a világon a Pink pilulák neve alatt jól ismert. Csudálatos eredményeket mutattak föl nemcsak idegbetegségeknél, hanem vérszegénységnél, sárgaságnál, gyomor- és bélbajoknál, reumánál és általában gyöngéségnél.

A Pink-pilula kapható Magyarországon a legtöbb gyógyszerüzárban. Egy doboz ára 1 ft. 75 kr. és hat doboz 9 ft. Magyarországi főraktár: TÖRÖK JÓZSEF gyógyszerüzárban, Budapest, Király-útca 12.

Irodalom.

Egy új kalendárium. Mikor tíz egy-néhány évvel ezelőtt megjelent az első Almanach, mindenki elcsodálkozott. Hát így is lehet kalendáriumot csinálni? Egy pár esztendő mulva aztán megjelent a Kincses Kalendárium. — Nini, hát még ez! — S most már a harmadik érdekes fajtája indul meg a kalendáriumnak. Egy darab könnyűbe fűzött Amerika ez, mely az Üllői-úti Révai-féle könyvesházból indul országgá, hogy tarka papirosba fűzve hirmondóba legyen az időnek és annak, a mi a legközelebb elmúlt időkben történt az irodalom mezején. A naptári rész után nagybecsű szépirodalmi cikkek következnek, a magyar tarcaírás atyamesterétől, Porzótól (Ágai Adolf) egy hosszabb tárcza, egy olmes, finom kis rajz szegény Pap Dánieltől, alighanem legutolsó munkája ennek a legranciósabb eszű, finom lélekrajzoló magyar-nak. Van benne cikkek Brandestől (Mit olvasnánk?), a nagyhírű tavaly nálunk járt esztetikustól. Azon felül egész sereg elbeszélés, kis szindarab, kedves, humoros történetkék, például arról, hogy magyarosítottak meg egy németet Jókai művei. Kép és czikk szól a párisi Jókai-kiallításról; Szomaházy István magyarrazza humorosan Eötvös Károly művészetét, a kinek arcképe is van a kötetben, s egy levele, mely a magyar észnek és stílusnak egyaránt remeke. A szórakoztató cikkek után pedig ott van az újabb magyar irodalom jelesebb termékeinek bibliográfiája, mindjárt a rendelő lapokkal megépítelve. Az embernek csak a nevet kell leírni, s özönleni fog házába a sok szebbnél-szebb, jobbnál-jobb könyv, a nemzeti szellem e csöndes letéteményesével, a magyar ész, magyar műveltség terjesztőit. Azt hisszük, nem lesz Magyarországon ember, aki egy párnak alá ne kanyarítaná a nevet. Még a szegény ember is könnyen hozzá jut a maga kívánt könyvéhez, kis havi részletfizetés révén. S ami megint nagyon érdekes, a kiadó eszég (Révai Testvérek, Budapest, VIII. Üllői-út 18) ingyen küldi meg a 172 oldalas nagy kötetet levőinek s a magyar irodalom barátainak.

KÖZGAZDASÁG.

Gabonatözsde. (Bpest. nov. 24.)

A mai piacon ismét erősebb árnyatlatás állott be, a nélkül, hogy erre valami külföldi befolyás adott volna alkalmat. A búzáarak esésének tehát ideháza vannak az okozói és tényleg nem is kerül nagy fáradságba, ezeket a depressziót előidéző mozzanatokot megtalálni. A malmok a gyártott finom lisztmennyiséggel fennakadnak és ennek folytán az üzemet megszorítani kénytelenek. A kereskedők és mindenféle branshoz tartozó magánspekulánsok nagy vesztességgel záróul hossz-spekulációktól szabadulni igyekeznek: tehát általánosak a realizációk. Ilykép az árák minden fennakadás nélkül tudnak hanyatlani, addig, míg elég olcsók lesznek ahhoz, hogy Bajorországba exportálhatunk. Nos, hát ezek nagyon szomorú gazdasági viszonyok.

A mai készárú piacon mintegy 12,000 métermáza búza kelt el változatlan árakon.

Népesedési mozgalom.

1900. évi november 17—24. ig.

Születtek: Sztanó Eszter, Sipos József, Szathmáry Jusztina, Szamosközi Erzsébet, Nagy Mária, Janó Anna, Szabics Mihály, Pleesch Emilia, Aradi József, Vas István, Kánvási Tóth Lajos, Debreceni Kis Sándor. Kelecs György, Fábian Sándor, Győző Molnár Mária, Balla Etelka, Szikszai Mihály, Pacali Terézia.

Házasságok kötöttek: Maszlag Lajos Négyesi Erzsébettel. Szabó Imre Kandász Annával. Dömsödi Szilveszter Janó Magdolnával. Paszti Albert Miskolczi Mariával. Mészáros Mihály Sipos Juliánnával. Bajomi Nagy Ferenc Berényi Juliánnával. Lakatos Antal Badi Rozáliával. Kelecs Tódor Nák Irmával. Pólya Sándor Oláh Erzsébettel. Bellér János Annával. Szóllát József Székely Klárával. Kun Sándor Balogh Juliánnával. Nagy Imre Ácsi Kovács Zsuzsánnával. Déző Nagy Bálint Debreceni Juliánnával. Szóllát József Nobik Eszterrel. Nagy Mihály Szabó Eszterrel. Kis Lajos Vince Erzsébettel. Török István Cakó Mariával. Kovács Imre Mácsai Mariával. Fekete Antal Török Mariával. Farsang János Kovács Teréziával. Berkes Ferenc Biró Annával.

Meghaltak: Barta István 54 éves, gumókör. Vasárhelyi Somodi Mária 3 éves, veselő. özv. Dobrai Sándorné 75 éves, végelgyengülés. Kovács Imre 23 éves, tüdővész. Labádi Sándor 50 éves, tüdővész. Székely Tóth Imre 7 napos, születési gyengeség. Győri Gal Istvánné 34 éves, szívizületés. Serhédi Biró István 72 éves, aggkór. Barta Antal 28 éves, tüdőgyógyász. Biró László 4 éves, agyhártyalob. Beretvás Mária 6 éves, veselő. Burján Mihály 16 éves, tüdőlob. Józsa Lajos 64 éves, gutaütés. Kis Pál Sándor 9 éves, gerincgyógyász.

Vasúti menetrend.

Ervényes 1900. május 1-től

H.-M.-Vasárhely—Szolnok.

Vasárhelyről indul 7 óra 40 perc reggel, 4 óra 07 p. délután és 8 óra 16 p. este.
Mindszentről indul 0 óra 47 p. reggel, 5 óra 08 p. délután és 9 óra 23 p. éjjel.
Szegvárról indul 9 óra 10 p. délelőtt, 5 óra 30 p. délután és 9 óra 46 p. éjjel.
Szentesre érkezik 9 óra 30 p. délelőtt, 5 ó. 49 p. délután és 10 ó. 06 p. éjjel.
Szentesről indul 5 óra 55 p. reggel, 11 óra 16 p. délelőtt és 6 óra 09 p. este.
Tökérről indul 6 óra 29 p. reggel, 11 óra 52 p. délután és 6 óra 41 p. este.
Kun-Szent-Mártonból indul 7 óra 11 p. reggel, 12 óra 35 p. délután és 7 óra 27 p. este.
Tisza-Földváról indul 8 óra 01 p. reggel, 1 óra 29 p. délután és 8 óra 14 p. este.
Pusztá-Tenyőről indul 9 óra 17 p. délelőtt, 2 óra 41 p. délután és 9 óra 20 p. éjjel.
Szolnokra érkezik 10 ó. 0 p. délelőtt, 3 óra 42 p. délután és 10 óra 06 p. éjjel.

Szolnok—H.-M.-Vasárhely.

Szolnokról indul 3 óra 55 perc reggel, 11 óra 36 p. délelőtt és 4 óra 43 p. délután.
Pusztá-Tenyőről indul 4 óra 47 p. éjjel, 12 óra 22 p. délután és 5 óra 36 p. délután.
Tisza-Földváról indul 6 11 p. reggel, 1 óra 43 p. délután és 6 óra 42 p. este.
Kun-Szent-Mártonról indul 7 óra 17 p. reggel 2 óra 44 délután és 7 óra 33 p. este.
Tökérről indul 7 óra 48 p. reggel, 3 óra 16 p. délután és 8 ó. 00 p. este.
Szentesre érkezik 8 óra 29 p. reggel, 4 óra 47 p. délután és 8 óra 30 p. este.
Szentesről indul 4 óra 47 p. éjjel, 8 óra 45 p. reggel és 4 ó. 57 p. este.

Szegvárról indul 5 óra 10 p. reggel, 9 óra 09 p. délelőtt és 5 óra 29 p. este.
Mindszentről indul 5 óra 48 p. reggel, 9 óra 46 p. délelőtt és 6 óra 05 p. este.
Vasárhelyre érkezik 6 óra 40 p. reggel, 10 ó. 37 p. délelőtt és 6 óra 57 p. este.

Csongrád—Félegyház—Szeged.

Csongrádról indul 9 ó. 15 p. d. e., 1 ó. 50 p. d. u. Félegyházra érkezik 10 ó. 20 p. d. e., 2 ó. 50 p. d. u. Félegyházról ind. 12 ó. 25 p. d. u., 5 ó. 30 p. d. u. Szegedre érkezik 1 ó. 47 p. d. u., 5 ó. 53 p. d. u. Algyőről indul 7 óra 38 p. reggel, 11 ó. 35 p. délelőtt, 4 óra 22 p. délután, 10 ó. 03 p. éjjel, Szegedre érkezik 7 óra 55 p. reggel, 11 ó. 40 p. délelőtt, 1 óra 47 p. délután, 5 ó. 53 p. éjjel.

Szeged—Félegyháza—Csongrád.

Szegedről indul 10 órakor d. e., 1 ó. 14 p. d. u. Félegyházra érkezik 10 ó. 20 p. d. e., 2 ó. 50 p. d. u. Félegyházról ind. 12 ó. 25 p. d. u., 5 ó. 30 p. d. u. Csongrádra érkezik 1 ó. 25 p. d. u., 6 ó. 33 p. este

Szeged—B.-Csaba.

Szegedről ind. 8 ó. 40 p. éjjel, 10 óra 25 p. reggel 3 órakor délután, 4 óra 40 p. este.
Algyőről indul 3 óra 57 p. éjjel, 10 óra 58 p. délelőtt, 3 óra 14 p. délután, 7 óra 02 p. este.
Vasárhelyre érkezik 4 óra 33 p. éjjel, 11 ó. 1 p. délelőtt, 8 ó. 46 p. délután, 7 óra 44 p. este.

B.-Csaba—Szeged.

B.-Csabáról indul 4 óra 44 p. éjjel, 2 óra 10 p. délután és 7 ó. 41 p. este.
Oroszházra érkezik 5. ó. 40 p. reggel, 8 ó. 03 p. délután és 8 ó. 49 p. este.
Oroszházról indul 5 óra 50 p. reggel, 8 óra 10 p. délután, 9 óra 10 p. este.
Vasárhelyre érkezik 6 óra 53 p. reggel, 3 óra 55 p. délután, 9 óra 57 p. éjjel.
Vasárhelyről indul 7 órakor reggel, 11 óra 02 p. délelőtt, 4 órakor délután, 10 óra 2 p. este

Félegyháza—Budapest.

Félegyházról ind. 4 ó. 24 p. éjjel, 11 ó. 40 p. d. e. Budapestre érkezik 1 ó. 10 p. d. u., 6 ó. 20 p. este

Budapest—Félegyháza.

Budapestről indul 10 órakor este, 2 óra 15 p. délután, 4 óra 5 perc délután.
Félegyházra érkezik 8 óra 14 perc reggel, 3 óra 5 perc délután, 8 óra 13 perc este.
Vasárhelyről indul 4 óra 38 p. reggel, 11 óra 05 p. délelőtt, 7 óra 50 p. este.
Oroszházra érkezik 5 ó. 31 p. reggel, 11 ó. 48 p. délelőtt, 9 ó. 09 p. éjjel.
Oroszházról indul 5 óra 41 p. reggel, 11 óra 54 p. reggel, 9 óra 20 p. éjjel.
B.-Csabára érkezik 6 óra 35 reggel, 12 óra 49 p. délután, 10 óra 40 p. éjjel.

Lapkiadó és felelős szerkesztő: Dr. MATÉFFY FERENCZ

Táraszerkesztő BÁNVALI LAJOS.

4382/uk. 1900.

Árverési hirdetményi kivonat.

A szentesi kir. járásbíró, mint telek-
könyvi hatóság közhírré teszi, hogy Mayer
Alajos batterszéki lakos végrehajthatónak Bor-
bás Erzsébet Hanczmann Gyuláné végre-
hajtást szenvedett elleni 789 Korona és jár.
iránti végrehajtási ügyében a szentesi
királyi járásbíró területén lévő, Teés köz-
ség határában fekvő, a teési 8. sz.
tjkyben. A. 7. 4. sorsz. alatt felvett 127/129
hrszámú ingatlanok a Borbás Erzsébet Hancz-
mann Gyuláné nevében álló fele részére 1259 ko-
ronában ennel megállapított kikiáltási árban
az árverést elrendelté és hogy a fentebb meg-
jelölt ingatlan az 1900. évi december hó
13-ik napján d. e. 9 órakor Teés köz-
ség házállal meg tartandó nyilvános árverésen a
megállapított kikiáltási áron alól is el-
adatni fog.

Árverezni szándékozik tartoznak az ingatlan
becsárának 10 százalékát, vagyis 125 kor. 90
fill. készpénzben vagy ovadékképcs értéka

pirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy a bá-
natpénznek a bíróságnál előleges elhelyezé-
séről kiállított szabályszerű elismervényt át-
szolgáltatni.

Kelt Szentesen, a kir. járásbíró, mint
t. ekleknyvi hatóságánál, 1900. évi szept. 27. én.

KATKICS, kir. aljbíró

Egy jóházból való fiú

Eisler Lajos fűszer és csemege-
üzletében, ki legalább 2 gimnáziumot
végzett, tanulónak felvétetik.

Földeladás.

Szvaton Józsefné derekegyház oldali 1/4
telek szántóföldje kedvező feltételek
mellett eladó. A III. tized 41. szám
alatt lévő, Arady Lajos-féle háza pedig,
mely korcs ma vagy egyéb üzleti célra is
alkalmas, szintén eladó, vagy bérbe
kiadó. 3—1
Ér tekezhetni vele a fenti számú házállal.

Félszázad óta.

kittűnőnek elismert

Arany érem Dr. SICHLSZKY. Arany érem
Páris. London. főle Pécs. Temesvár.

Arceknöcs és mozdóvíz.

Ezen készítmények ajánlólevelét azoknak
félszázad óta mindenütt elterjedt világ-
hírók és bálmatos hatásuk képezik! Meg
bizható sikerrel használtatnak, seplő és
májfoltok, a forróság vagy fagy által ke-
letkezett pirosság s a bőr minden tisztá-
talansága ellen! Egy nagy tégely ára 70
kr, egy kis tégely 35 kr! Egy nagy üveg
mozdóvíz 1 frt, egy kis üveg 50 kr!
Hozzávaló Mandola-korpa szappan 25 kr!

Jolissante-Crème

bőrfinomító és szépítő szer.
Kittűnő hatással bír a bőr finomítása és
szépségének előmozdítására, valamint a
pattanások s kiütések elűzésére! Egy üveg
ára 1 frt 55 kr!

JOLIESSANTE-PUDER

fehér, rózsá- és sárga színben.
Kiváló finomsága miatt ajánlható legin-
kább! — Az arca láthatatlanul tapadva,
annak kellemes színt ad! Egy nagy do-
boz ára 80 kr, egy kis doboz 50 kr!

JOLIESSANTE-FOGPOR

legégszűszesebb fogpor a fogak tisztá-
sára, odvasodások és büződésük eltávo-
lítása s megóvására, mely által egyúttal
a foghúrra is a legjótékonyabb hatást
gyakorolja! Egy doboz ára 50 kr.

Jolissante-szappan

már kellemes illatánál fogva is a legked-
veltebb toilett-szappan. A bőrt finom és
simává teszi, valamint előmozdítja s emeli
annak friss, üde kinézését. Kivánatra min-
tadarabok ingyen adatnak. Egy darab
20—20 ára 40 kr.

HAI-RESTORER

biztos szer a megöszült haj eredeti ter-
mészetes színének visszaállítására. Egy
üveg ára 1 frt.

Kapható: Molnár Lipót gyógyszerésznél, mint
készítőnél Kassán, Szentesen Gombós László
gyógyszerháznál.

Házneladás.

A „Szentesi polgári olvasókör”-nek a ref. templom utcájában levő háza **eladó**. Értelmezhetni Balázsovits N. elnökkel vagy Bartha Károly gondnokkal a körben. 2—2

Nyilvános értesítés.

Alólirott arcképműintézet, hogy mentve legyen művészi iskolázott kitűnő arcképfestői elbocsátásának kellemetlenségétől és azokat továbbra is foglalkoztathassa, rövid időre és csak a rendelkezés visszavonásáig elhatározta, hogy minden haszonról és nyereségről lemond.

Készítünk és szállítunk tehát

csak 7 frt 50 krajcérért.

életnagyságú arcképet

(mellkép) elegáns, gyönyörű barockkerettel, melynek értéke legalább 30 frt.

Aki tehát saját vagy felesége, gyermekei, szülei, testvérei vagy más, akár elhunyt rokonai vagy barátai arcképet megakarja festetni, csak az illetőnek fényképét kell beküldenie és 14 nap alatt olyan arcképet kap, mely bizonyosan nagyon meglepi és megörvendezteti

Az arcképcsomagolás rekészét önköltségben számítjuk fel. Megrendeléseket, a fénykép melléklésével, mely a képpel együtt sértetlenül lesz vissza küldve, utánvétel ellenében, vagy a pénz előzetes beküldése esetén fogadjunk el.

Kiválóan művészi kivitelről és természetű hasonlóságáról kezeskedünk.

Az elismerő és köszönő levelek száza állanak betekintésre bárkinek rendelkezésre és kívánságra bérmentve beküldetnek. 12—8

Művészi arckép-intézet „KOSMOS”
Bécs, VI. Mariahilferstrasse 116.

Orvosi tekintélyek által kipróbált s nagyobb körökben kitűnő sikerrel használt külszer a

REUMA-SZESZ

biztos s kiváló gyors hatású köszvény, csúsz, reuma, ischiás stb ellen. Hatása meglepő, a mennyiben gyakran még a legidősebb korúak is csúszjaldalmakat is már néhányszori bedörzsölésnél teljesen megszüntette.

Fog- vagy fejfájást 5 perc alatt megszüntet.

Egy üveg ára használati utasítással 1 kor., erősebb 2 kor. 40 fillér.

Kapható csaknem az összes gyógyszerárterekben. Postán utánvétellel vagy a pénz előzetes beküldése után küldi a készítő.

WIDDER GYULA

gyógyszerész, S. A. UJHELY.

FORGATÁRAK BUDAPESTEN: Török József gyógyszerárterében, Király-utca 12 és az Egger-féle „Nádorgyógyászter”-ben. Váci-körút 17.

SZENTESIEN: Gömbös László, Stammer László, Várady Lajos és Ifj. Várady Lajos gyógyszerárterekben. 10—4

Nemzetünk elismerő és köszönő leveli. Bannalás gyógyszerárterek.

Üzletem teljes felosztása miatt a raktáron levő összes bolti árukat

FÜSZER, FESTÉK, THEA, RUM- ÉS COGNAC

árukat **mélyen leszállított áron árúsítom el.**

A felsőparton Kalpagos Sz. Bálint házában levő, Takács Jolán tulajdonát képező

bolti álványok és felszerelések is eladók.

Szentesen, 1900. évi november hó.

Tisztelettel:

Depszer Károly.

Mészárszék megnyitása!

Alólirott értesítem a n. érd. közönséget, hogy a piac-utcán levő Pál-Sámuel-féle házban

uj mézarszékot

nyitok meg f. hó 25-én, vasárnap, hol is mindenkor kitűnő friss húsokkal szolgálom ki, pontos kimérésben a t. közönséget.

Vállalkozásomat a n. érd. közönség becses pártfogásába ajánlván, vagyok Szentesen, 1900. nov. hó.

tisztelettel:

2—2 **Szépe Ferenc,**
mészárszék mester.

Schneider-féle **Páfrány-tokocsák,** (Galandózz elhajtó.)

Millió embernek **egészségét** a szor visszaadta teljes Kik galamdféregben és gyomorhajban szenvednek.

Pántlikagilisza fejestő: a páfrány-tokocsák által fájdalom nélkül, jótállás mellett, a legrövidebb idő alatt (6 perc alatt) teljesen elhajtatik. Ezen kitűnő gyógyszer fájdalom nélkül gyors és biztos eredményeért jótállás nyújtatik. Nem art, ha pántlikagilisza féreg nincs is jelen. — Az életkor megjelölendő. — Törvényesen védve. Egy eredeti doboz pontos használati utasítással a bel- és külföld részére 4 frt postai utánvétellel vagy 3.50 előre való beküldésével. A pántlikagilisza tünetei a következők: Az arcz halvány sárga, bágyadt tekintet, kék szemkarikák lesoványodás, elnyálkásodás, bevont nyelvcsemészhetetlenség étvágytalanság felváltva mohi étvágytal, gyakori rosszullet vagy, éppen ajulások s szédülés főleg éhgyomorral, egy gombolyag felszállása egész a nyakig, nyál összegyülemles, a test megdagadása, gyomor-sav, gyomorféreg, gyakori felbőgés, bélgörög, hengergetés, hullamszerű mozgások, szűró, szívó fájdalmak és szűrárok a belekben, szivdobogás, a vérkeringés rendetlenségei, különösen nőknél, gyakori véletlenül beálló főfájás, a búskomorságra való hajlam, életuntagság és a halál óhajtása. Egyedül valódi kapható: Schneider József gyógyszerésznél, Resiczán, fűtca 24. (Délmagyarország.) 50—40

Alólirott bátorodom a t. cz. közönség tudomására hozni, hogy Nagy Szembenől ide téve át lakásomat, a Zöldfához címzett vendéglő mellett Fränkl Albert úr házába, ugyanott

Privát németnyelv tanítást

rendeztem be és miután ez idő szerint a német nyelv elkerülhetetlenül szükséges, minden jó házból való leányt és fiút a **legszolidabb díjazás mellett** fölveszek privátoktatásra, továbbá felnőttek is vehetnek órákat kiképzés végett.

A tanítás a beiratkozás után azonnal megkezdődik, jelentkezni a beiratásra bármely időben lehet, de akik 3 napon belül jelentkeznek, kedvezőbb feltételekkel vétetnek fel.

Szentesen, 1900. november hó.

Kiváló tisztelettel:

Siposs János.
németnyelv tanár.

205 g. 1900.

Hirdetmény.

Szentés városi tisztai kikötő és rakpartdíj szedési joga 1901. évi január hó 1-től 1903. évi december hó 31-éig terjedő három egymásután következő évre 1900. évi november hó 28-án d. e. 9 órakor, a gazdasági hivatalban tartandó nyilvános szóbeli árverésen haszonbérbe kiadatik.

Mely körülményre azzal hívom fej az érdeklődőket, hogy az árverés megkezdése előtt bánatpénzül 130 korona, készpénzben vagy ovadékképes érték-papírban lesz leteendő.

Utóajánlat nem fogadtatik el. A bérleti feltételek alólirott hivatalában — a hivatalos órák alatt betekinthezők.

Kelt Szentesen, 1900. évi nov. 17.
3—3 **Novobáczky Győző,**
gazd. tanácsnok.

Dónáth István lovai és egyéb jószágai e hó 26-án, vagyis hétfőn délelőtt 9 órakor a városháza udvarán elárvereztetnek.

GYOMORBETEGEKNEK.

Mindazoknak, akik meghűlés, vagy gyomortúlterhelés, elégtelen, nehezen emészthető, nagyon forró vagy nagyon hideg ételek élvezete vagy rendetlen életmód folytán gyomor bajt, nevezetesen:

gyomorkatarást, gyomorgörcsőt, gyomorfájást, nehézemésztést vagy gyomor elnyálkásodást kaptak, ezennel egy kitűnő háziszert ajánlunk, melynek kitűnő gyógyhatását évek hosszú sora kipróbálta. Ez a szer a jól ismert

emésztést elősegítő és vértisztító Ullrich Hubert-fele növény-bor.

Ez a növénybor kiváló, gyógyerejű füvekből jó minőségű borral készül és erősíti felelőre az ember összes emésztési szerveit, a nélkül, hogy hashajtó volna. A növénybor eltávolítja a véredények minden akadályait, megtisztítja a vért minden betegséget előidéző, rossz anyagtól és jótékonyan hat az új, egészséges vérképződésre.

A növénybor kellő időben való használata folytán a gyomorbajok többnyire már csirájukban elfolytatnak. Nem szabad volna hát késni, az erős, maró, egészséggrontó szerekek fölött annak adni az előnyt. Minden körjel, mint: fofájás, fehbőgés, gyomoréges, foifüvődöttség, hányinger, melyek régi makacs gyomorbajnál lépnek fel hevesen, már e kitűnő bor 1—2 szeri élvezése által megszűnik.

Székrekedés és annak kellemetlen következményei, mint kólika, szivdobogás, álmatlanság, valamint a máj lép és végbél vértorlódásai (aranyeres bántalom) gyorsan és alaposan megszüntethető a növénybor által. A növénybor megszüntet minden nehéz emésztést, zsongítót hat az emésztési szervekre és könnyű székeles utján eltávolítja a gyomorból és belekből minden zavaró anyagot.

Sápadt, senyvedt arcszín, vérszegénység, elerőtlenedés többnyire a rossz emésztés, hiányos vérképződés és a máj beteges állapotának következményei. Teljes étványtalanság, ideges elernyedés és kedélylehangoltság, valamint gyakori főfájás és álmatlan éjkek mellett az ilyen betegek gyakran sorvadnak lassan el. A növénybor új ösztönt ad az elgyengült életérőnek. A növénybor fokozza az étvágyat, elősegíti az emésztést és táplálkozást, lecsillapítja a felizgatott idegeket és új erőt, új életet teremt a betegnek. Számtalan elismerő és köszönő irat bizonyítja ezt.

Növénybor kapható 1 ft 50 kros és 2 frtos palackokban, Szentesen, Szegváron, Csongrádon, Mindszenten, Mágocsán, Orosházán, Balfalván, Nagyszénáson, Csorváson, Kondoroson, Csépin, Alpáron, Kun-Szent Mártonban, Tiszaföldváron, Tiszakürtön, Ujkécsén, Cibakházán, Ócsodón, Szent-Andráson, Szarvason, Félegyházán, Majsán, Hm-Vasarhelyen, Simsonon, Földeákon, Sándorfalván, Dorosman, Szegeden, valamint az ország minden kisebb és nagyobb községei gyógyszerüzaraiban.

A Gömbös téei gyógyszerüzár Szentesen, eredeti áron szállít növénybort Magyarországon minden községébe.

Őrizkedjünk utánzatoktól,
KIFEJEZETTEN

ULLRICH HUBERT-fele növénybort kérjünk.

Növényborom nem titkos gyógyszer. Alkatrészei: malagabor 450,0, borszesz 100,0, veresbor 240,0, maggal-szőrp 150,0, cseresznye szőrp 320,0, manna 80,0, anizsmag, kömény, Ilonagyökér, amerikai erőgyökér, gencianagyökér, és kálmosgyökér, mindegyikből 10,0. Ezek az alkatrészek összekeverendők. 12—10

Özv. Sarkadi N. Antalné

Cserna Katalin alsó réti 20 hold földje és mentett bökényi 40 h. földje egy tagban vagy kisebb parcellákban örök áron eladó. 2—2

Specialista SÉRV-KÖTŐKBN.

A Keleti-féle ca. és kir. szab. sérvkötő a legelőkeltebb ezen nemben, nem csúszik, nem gyakorol kellemetlen nyomást és eltávolítja az eddigi sérvkötők hiányát.

Ára:
egyoldalú 6 frt
ketoldalú 12 frt

Gyáramban (alapított 1878) készülnek ezenkívül: műlábak, műkezek, járő- és nyújtó-gépek egyenestartók (Hessing-fele rendszer), orthopédiai tűzők, haskötők, görcsriasztók és mindenféle gummi-áruk urak és hölgyek részre.

Megrendeléseket pontosan és diszkrétan eszközöl:

KELETI J. orvos sebészeti
mű- és kőszter gyáros
BUDAPESTN. IV. Koronaherceg-utca 17.
Nagy képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

NAGY KARÁCSONYI ÉS UJEVI SELYEMÁRÚ-ELADÁS

Szénásy, Hoffmann és Társa

lyoni és párisi selyemkelme-különlegességek áruházában
BUDAPEST, IV. kerület, Bécsi-utca 4. szám.

Kezdődik november 15-én és tart december végéig.

A többek között a következő árúk kerülnek eladásra, u. m.:

Liberty merveilleux, tiszta selyem, több mint 150 színárnyalat, méterje	78 kr.	Mosóselyem, valódi mosható, 80 cm. széles, mét. méterje	95 kr. és feljebb
Mosóbársonyok, méterje	75 kr. és feljebb	Tafetas, csikós és kockás, garant. tiszta selyem méterje	98 kr.
Lyoni foulard japon és kínai selyem méterje	58 kr. és feljebb	Fekete mintázott selyem, garant. tiszta selyem, méterje	85 kr. és feljebb

Szíves figyelmébe ajánljuk maradék-osztályunkat, hol bluzok, egész tolették és juponokra alkalmas maradékok rendkívül olcsó áron kaphatók. A fenti szabott árak november 15-től december végéig érvényesek. — Cégünknel a tulbecslés teljesen ki van zárva, mivel az árak minden egyes cikken számokban láthatók.

Vidékre mintákkal kívánatra készséggel szolgálunk.

Alapítottott 1820-ban

A legjelentősebb és legújtanosabb bevezetési forrás szőnyegek, bőr-
szőnyekek, szőnyekek és szőnyeganyagok, lépcsőpadok-nak nagyban és kicsinyben

JOHN NOVITS DOME

BUDAPEST, IV., Váci-utca 25. sz.

Árjegyzék a házban tartó. Örökös választék perzsa és aymra szőnyegekben.

Általános tudott dolog,
hogy a népszerű ábrándok, kikötöttség és féltékenység a legújtanosabb és legújtanosabb a Földes-féle

MARGIT-KRÉME

Ára: 2 kr., kis tégely 1 kor., szappan 70 fillér, pudor 1.20 kor.
Készítő: FÖLDES KELEMEN gyógyszerész, ARADON.

Kapható minden gyógyszerüzben.

SANTAL EGGER

specifikus ércékű szer
minden esetben, jól az orvosok Santal-olajat vagy Copivart ajánlanak
SANTAL EGGER az igen drága és tiszta keltindiai Santal olaj tartalma miatt igen hatásos
az újabb keltindiai, miért az orvosok is rendelik.
Csak a lény. védett „Santalfaj” védjeggyel valódi.
— Vidékre 2 korona 40 fillér előlegez beküldése után
bérmentve küldi a
„NADOR gyógyszerüz”, Budapest, VI., Váci-kört 17.

SCHWARTZ-féle

Páratlan és nélkülözhetetlen fogtisztító szor a

THYMOL fog-kréme

1 tubus 60 fillér.
Mindenképp kapható.

KÖSZVÉNYÉS CSÚZ

egyedül biztos gyógyszer a híres
CSÚZ- és KÖSZVÉNY-ÉTER.

Néhányezred bevezetés után kigyógyult minden csu, köszvény, reumabántalmat, fejfájást, szurást, szagutást, fogfájást stb. Egy üveg 2 kor., postán 2 kor. 60 fillér előlegez beküldése után bérmentve küldi az egyedül készítő
STEINER MIHÁLY városi gyógyszerüzre TEMESVÁR, Sal-György-tér 12.

Ennász kipróbált, a legújtanos betegségek gyógyítására
gyógyszer a

Feller-féle ELSA-FLUID

Egy kisüveg és mindenki állandóan fogja használni.
12 üvegét 6 koronánál bérmentve küld az egyedül készítő
FELLER V. JENŐ gyógyszerész
STUBICA, Fő-utca (via Csáktorony.)

TURUL legújtanosabb egészségügyi gyógymód

100.000 SZÉKÉNY 2000. ÉV. SZÉKÉNYI ÉRTÉKESÍTÉS

ENGEL-LANDS-FAJGÓD

Óvakodjunk ércékkel, 200 év óta elismert
Kihódottások, gyermekeknek,
szívbetegségnek, nehéz emésztés stb. ellen.
Egy üveg 80, nagy üveg 1.40 fillér. — Kapható minden
gyógyszerüzben. — Központi elárultó:
BRADYKÁRÓLY
Magyar Királyi gyógyszerüzre
Bécs, I., Fleischmarkt 1, honnan 3 kis üveg 2.40 kor.,
nagy üveg 2.80 kor., bérmentve küldeték.

PSEPHOFER J.

Orvosilag kipróbált legújtanos
házióra a rossz emésztés okozta
következmények ellen.

Ha az azonos házióra
egy háztartásban van.
Csak akkor valódi, ha minden
doboz fedelén a „PSEPHOFER J.”
név vékony betűkkel látható.

vértisztító
labdacsal.

KI AKAR egyetves önkéntes LENNI?

A ki az előtti iskolákat nem végezte az a lehet egyetves önkéntes. — A ki már sor alatt állott, elküldött. Születés évét közölje. — Prospektusait ingyen küldi

LICHTBLAU ALBERT
a keltindiai, keltindiai, Debreczenben,
Tudományos: Leopold EGYVA szerkesztő.
Közzététel: 1910. évi. — Budapest, VII., Rózsadombok 31/a.

Budapest legújtanos látványosság a

BELTÁRSAS KÁVÓKÉZ

IV., Kilyó-tér 2. (Kilóliki fűherézőző palotáján)

Tájképek találós halja. — Kérés: STRUBER SANDOR.

26 ÉV ÓTA
AZ ELISMERT LEGJOBB
MAGYAK BESZERZÉSI
FORRÁSA

MAUTHNER ÖDÖN

CS-ÉS KIR-UDV-SZÁLLÍTÓ MAGKERESKEDÉSE BUDAPEST

ANDRÁSSY-UT 23-
ÉS ROTTENBILLER-UTCA 33.

KÉPES ÁRJEGYZÉK INGYEN
ÉS BÉRMENTVE.

Vidékek kedvező találkozó helye

KLIVÉNYI FERENCZ

vendéglője cseletrangu étteremmel.

Budapest, VI., Andrassy-ut 39.

Külföldi magyar konyha. — Valódi tiszta borok és a világhírű „Peschorbräu” egyedül kimerésze.

Siuon Pál jó hírnevű

PÁRIS szállodója

Budapest, Váci-kört 25.

100 szoba 1 frtól feljebb kizsálgással együtt. Fürdő, elegáns kávéház, étterem, sörcsarnok a házban. Vilámas vasúti megállóhely az összes pályaudvarok felé.

A legjobb órákat
legújtanosabb és legújtanosabb ékszereket

ÁBSZOLGÁLTATÁSRA

szigorúan szabott árakon szállítja Magyarországra és nemben első és legújtanosabb órák

BRAUSWETTER JÁNOS kronométer-órák SZÉKÉNY.

Árjegyzék 2000 képpel ingyen és bérmentve.

GOLIÁT MALÁTA SÖR

Kiváló üdítő ital és gyógyszerelőklra is szolgál.

ÁJÁNLÓK: Dr. Karányi és Dr. Kétyi tapasztalt tanár urak legújtanosabb, vöröszegységű, emésztésjavító, gyengességkeltő stb.

Gyár és megrendelési hely:
KÖBÁNYAI KIRÁLYI SÖRFŐZŐ, KÖBÁNYA.

FRATELLI DEISINGER

küld

Fluméból vagy Trisestből
5 kgr. Caba kávét, válogatott, . . . 15 kor. 60 fill.
5 . . . Ceylon gyöngykávét . . . 17 . . . 15 . . .
elhívom és bérmentve.

ÁRJEGYZÉK INGYEN.

BENZIN-MOTOROK
LOKOMOBILOK

és GÁZMOTOROK ipari és gazdasági célokra

OSERS és BAUER gyárából
a legújtanosabb és legújtanosabbak a letező szerzetek között.

Vezérléképesség és rakár: **DÉNES B.**
Budapest, VI., Váci-kört 61.
Képes árjegyzék ingyen.

Controvin
Prodega

Portbor, Sherry, Malaga, Madeira, Marsala, Chablis, Rajsa- és Mosel-borok.

Kaphatók minden jók fűszer- és csomagkereskedésekben, szőlők, kávéházak és éttermekben.

SZABADALMAKAT ÉRTÉKESÍTŐ VALLALAT

BUDAPEST
HERZSEBET KÖRÜT

Felvilágosítás díjtalanul.

Bel- és külföldi szabadalmak kizsálgása, értékelése és megrendelés. Védjegyek és mátrák lejáratosítása.

CSÁSZÁRFÜRDŐ

teli és nyári gyógyhely
BUDAPESTEN.

Előrengu kénes hővizei gyógyfürdő, páratlan gőzfürdővel legújtanosabb iszapfürőkkel, pompás ásványvíz szeszekkel, ké- és kádforrásokkal, — 200 kényelmes lakozószobával. — Prospektusát kívánatra ingyen és bérmentve.

Oh haj! Kétség, rekedtség ellen gyors és kitűnő Ejen!
eredménytel használhatók az

EGGER-féle MELLPASZTILLÁK

Doboz 1 korona és 2 korona.
Próbadoz 50 fillér.

Kapható minden gyógyszerüzben és a fűszerüzben:
Budapest, VI., Váci-kört 17.

Egger mellpasztilla szabadított meg.

Ha öszül a haja,
használja a kitűnő Zoltán-féle HAIR-REGENERATOR, mely nem fest, hanem a haj eredeti színét adja vissza. Üvege 2 korona, bérmentve 2 kor. 80 fillér, ZOLTÁN BÉLA udvari szállító gyógyszerüzében Budapest, V., Nagykörnye-utca 93 sz. Szabadag-tér sarkán.

100.000 sorsjegy.
60.000 nyeremény.

A jelenkor legnagyobb nyereséi esélyű sorsjátéka a kir. azab.

OSZTÁLYSORSJÁTÉK.

Megrendelések intenzedők

GAEDICK-ÁRBUJÁRÉSI

IV., Kossuth Lajos-utca 17.

Havonta egy húzás.
Tervezetl ingyen és bérmentve.
Ügynökök kerestetnek.

Dr. KOVÁCS J. egyet. orvos
rendel. intézetében, Budapest, V. Váci körút 14.

Vérgyógyítás — Hemopatia
széleskörűen az operatív képzésben.

Legújtanosabb és legújtanosabb gyógymód régi és új
betegségeken. Eredményes folytan kámulatosan terjed
egy a bol-mint a külföldön! Sikeresen gyógyított számtalan
oly esetben is, mikor a modern orvosi tudomány már le-
számlált a beteg eláulval.

Hirdetéseket, reklámokat legújtanosabban
közölhet az
Száraz bol- és keltindiai lapokban az

ÁLTALANOS TUDOSÍTÓ
Tudajdonos: LEOPOLD EGYVA szerkesztő.
Közzététel: 1910. évi. — Budapest, VII., Rózsadombok 31/a.

Szárazterületen, pontosan és lekiszmeretesen
csatlóztathatunk az összes meghajások.
Költésjegyeket ingyen.